

keypmannafelagið við sínum syrgiliga viðgítta telegrammi hevði haft orsakað, at nakrir agentar í Bretlandi fingu monopol uppá allan handil við Føroyar, hvarvið Føroyingar vórðu stongdir úti frá at keypa biligt í Bretlandi.

Fólkaflakksmaður sendi hetta ræðuliga telegrammi og fólkaflakkurin á tingi vardi tað sum eitt stórmanbragð!

Javnaðarmenn vórðu varnir við, at fiskur hevði ov litla nøgd á prísibudgættingum. Teir kravdu nøgdina økta.

Men hvør var móti? Fólkaflakkurin!

Javnaðarmenn kravdu ifjorð prísibudgættingar broytt aftur til tað upprunaliga, hvar ið »Belig« fylgdi við meðalprishækkingini. Hetta vildi høtt eini 20—30 øyru í umanslønini hjá arbeidarunum. Javnaðarmenn høvdu eisini uppskot um aðrar breytingar.

Hvør var móti? Fólkaflakkurin! Tessverri tóku sambandsmenn undir við fólkaflakkinum og feldu javnaðarmanna uppskoti.

Allir menn minnst stríðið um »reitoyrar«, hvussu fólkaflakkurin ikki fyrr enn fólkatingsvalssverðið var yvir høvðinum á honum, gav eftir.

Tað einasta uppskot, ið fólkaflakkurin hevur haft í prís- og lønspurninginum er, at tingið skuldi seta eina neond til at hugsa um spurningin. Men samansettingin av hesi neond skuldi vera soleiðis, at arbeids- og fiskimenn skuldu koma at sita við minnilutunum.

Eingin arbeidari ella fiskimaður er í iva um, hvat ið vildi hent í einum prístalsráði, hvar ið ein reidara- og keypmannaflokkur hevði meirilutan. Eina tilika nevnd kundu javnaðarmenn ikki styðja — sjálvandi kundi hann ikki tað!

Hin petersenski mennin roynir nú at ræða við øllum verðsins vannlukkum móti prístalinum 284. Um hetta prístal kemur í gildi, vil alt alment og privat arbeidi stedga, rópar hann.

Í landsnevndini vildu Th. Petersen og Poul Petersen ikki rera ein finger fyri at festa prístalið 284 og fáa prísirnar niður við makt, so prístalið næstu ferð kann falla av tí, at prísirnir tá veruliga eru falnir.

Í hesum ræðslurópi í »Dagblaðnum« og í petersensku stöðuni í landsnevndini hevur fólkaflakkurin avdúkað seg.

Suderø.

Min aarlige Praktiseringsrejse til Vaag og Tveraa vil blive gennemført saa snart som muligt.

OSCAR KAABER

Uppskotið til landsnevndina, prístalinum viðvíkjandi.

Vit loyva okkum at prenta upp aftur tað uppskotið Føroya arbeidarafelag sendi landsnevndini, tá hon seinnu ferðina kom saman fyri at viðgera prístalið fyri apríl ársfjórðing í ár:

•Tórshavn, 6. apríl 1945.

Landsnevnd Føroya Løgtings, Tórshavn.

Føroya arbeidarafelag hevði til umræðu á ársaðalfundi sínum í dag málið um prístalið 284, ið ikki varð kunngjørt at galda frá 1. apríl, so sum tað átti at verði. Fundurin samtykti einmælt at senda landsnevndini soljóðandi uppskot til loysan av teirri fyriliggjandi ógreiðu:

»Prís- og lønstedgingarlógin verður broytt soleiðis, at tað grundarlagið, sum hevur verið nýtt til útreikningar av prístalinum 284 skal verða lógliga heimilað, og at lönir kunnu verða hækkaðar í mun til hetta prístal, meðan prísstedgingararbanndið skal standa við. Tað verður sett við lóg, at tann ágóði, sum príseltiransingarráðið hevur loyvt upp í 50 pst. til smáslømunum, verður settur so langt niður, at tað liggur 33 pst. og niðanfyrir, og har ágóðin hjá smáslømunum hevur verið loyvdur at vera 33 pst., verður hann settur niður í 25 pst. og niðanfyrir. Har ið heilsølumenn hava havt loyvi at taka ein ágóða uppá 10—12 pst., skulu teir ikki hava loyvi at fara upp um ein ágóða uppá 5—6 pst. fyri verur á goymslu og 2 pst í ágóða fyri verur, ið ikki verða lagdar á goymslu.

Maksimalprísir verður settur á allar nevðsnyjarverur.

Samstundis við omanfyrirstandandi verður tað gjørt landsnevndini kunnugt, at umboðsmenn fyri tey flestu føroysku arbeidarafelagini eru staddir í Tórshavn í morgin til framhald av ársaðalfundinum.

Við hávirðing.

Fyri Føroya Arbeidarafelag (sign.) M. Tórshavn, formadur.

Av uppskotinum framgengur, hvussu felagið hugsaði sær at lækka veruprísirnar. Landsnevndin gjørdi einki við hetta uppskoti. Hon ikki so mikið sum ynskti at samráðast við felagið, ið at tað var gjørt henni kunnugt, at tað var at hitta í Tórshavn í teim døgum, hon var saman. Landsnevndarlimirnir fóru á øðrum sinni heim til síns sjálvs — sum av torvheidi.

Felagið er greitt yvir, at einu eru aðrir vegir at ganga fyri at lækka veruprísirnar, og vil tað óivað eisini gera tingið kunnugt við tær leiðirnar. Ti tað kennur felagið fyri eina hevdustreyt fyri liviligum korum í Føroyum, at

veruprísirnir verða kroystir so langt niður, sum tað er gjerligt.

Útlitið fyri at tingið skal kunna viðgera málið so arbeidarafjældini verður gingið á meti, tykist ikki stórt um landsnevndarinnar støða skal takast sum fyridømi; men tað má Føroya arbeidarafjæld leggja sær í geyma, at sjálv hevur hon valt meiningar! Nú skulu teir sleppa at royna seg, og nú skulu arbeidararnir fáa at frætta, hvussu nógv tey stóru lyftini í valdiðini høvdu uppá seg.

VIÐMERKINGAR

Ellelsen, lögtingsmaður, hevur grein í »Dagblaðnum«, har hann takkar einum »Vágamann« fyri eina grein um ravmagnsverk í Vágoyinni ið skrivað skal vera á eini hundavakt. Hentari hundavakt hevur ikki verið til, heldur Ellelsen. Ja, nakað er víst í tí. Ti atlandi hevði Ellelsen sjálvur kanska farið í grevina uttan at vita, at tað var ein ravmagnsspurningur til í Føroyum. Hann hevur nú sitti á triðju svakt á Føroya lögtingi. Har hevur ravmagnsspurningurin verið fyri. Men tað hevur einki av megnauppskotum sprettið frá lögtingsmanni Ellelsen. Tverturmóti. Hann var millum teirra, ið feldi javnaðarmannauppskotið um, at tingið skuldi taka stórliga til, leggja í fyrstu syftu 300.000 kr. av til ravmagn av okkara oyggjum. 300.000 um árið í 10 ár vildi givið 3 milliónir. Kundu kommunurnar lagt annaðslíkt til, vildu vit um 10 ár haft ravmagn okkara oyggjar við 6 milliónum. Hæddi so Ellelsen havt fingið partamenn sínar at tikið undir við einum øðrum stórfringnum uppskoti hjá javnaðarmönnum, ið ikki miðaði styttri enn at veita okkara arbeidsfera fólki nógmikið av øllum nútímans amboðum bæði á sjónum og á landi, vildi ikki loyngur verið bara prát altaná eina hundavaktsgrein, men handling, arbeidi við ravmagn, velectricitara, ikki bert Vágoyina, men allar Føroyar.

Ein hundavakt hevur vakt Ellelsen. Er hann tann einasta »svalan«, ið boðar eitt nýtt summar innanfyri fólkaflakkin, munar hundavaktargreinin tessverri ovlitid.

Prístalið 284.

Javnaðarmannastædan í landsnevndini.

Prístalsnevndarmerlutin hevur roknað prístalið ut samvaraandi tí, ið javnaðarflokkurin hevði uppskot um á tingi í fjor.

Eftir hesi útrokning verður prístalið 284.

Men lønstedgingarlógin forðar fyri eini lønhækking, ið svarar til eitt prístal hægri enn 269, ið var prístalið tá ið lønstedgingarlógin kom í gildi.

Fyri at lönir arbeidaranna kunnu verða hækkaðar samvaraandi prís-

talið 284 má lønstedgingin avtakast.

Javnaðarmanna umboðsmaðurin í landsnevndini setti tí uppskot um

1) at avtaka lønstedgingina, 2) beinavegin at skerja allar veruprísir við 10% til

3) allar verur kunnu verða umkalkuleraðar soleiðis, at heilsølumaður einans verður at vinna 6% istaðin fyri 10—12½ uppá verur á goymslu og 2% fyri verur, ið ikki verða lagdar á goymslu her og at smásløumaðurin verður at vinna um 1/3 minni.

Hetta uppskotið varð felt av sambands- og fólkaflakksumboðsmönnum í landsnevndini.

Nú stendur tí í botni. Arbeidarafjældin kræfur lön samvaraandi prístalið 284, og hon hevur á ringfelagsfundi samtykt at stríðast fyri hesum kravi eins og fyri at fáa verurnar niður í príst.

Amerikumenn

hava avdúkað 3 upphimilsir ið teir hava brukt nú undir hesi ógvuliga atsókn á vesturvígveillum.

Tað eina er, at teir kunnu fáa sprengileðingar (minur) á sjógv og landi at ganga av 1000 av metrum burturi.

Annad er: Serligar alminniusbrýr, ið teir kunnu leggja út við flugvumaskinum.

Triðja er: Ein serlig kanón, ið kann skjóta pansarvagnar í sort á eini ógvuliga stórarí fjarstæðu.

Sáðhavri

er nú komin. Roknast kann við at tað er í minna lagið. Sendið tí orðra inn beinan vegin

N. B.: Tað er strangt bannað at brúka havran til annað enn sáð. Orðmiligir orðrar verða tí ikki avgreiddir.

Føroya búnaðarfelag.

Kunngering

Tað verður her gjørt kunnugt, at nevndin á fundi tann 6/4. 1945 hevur viðtikið at seta forboð móti at dreggja framvið kaiani sambart § 48 í reglugerð fyri Tórshavnar havn.

Havnarnevnd Tórshavnar býráðs.

Dynamit

og annað sprengievni

C. C. JOHANSEN

TØRSHAVN

TLF. 30